

Předmět: IMN111, resp. IMNK11

Nástroje interpretace novomediálního díla II

(aktualizovaný sylabus, jaro 2018)

Vyučující: doc. Mgr. Jana Horáková, Ph.D.

horakova@phil.muni.cz

Anotace:

Ve dvousemestrálním kurzu **Nástroje interpretace novomediálního díla** se studenti seznámí s teoretickými nástroji, pojmy a způsoby myšlení, které formují teoretický rámec umělecké tvorby v prostředí nových médií.

Ve druhém semestru bude výklad rozdělen do tří bloků:

- 1.) Nová média, respektive ICT, představíme jako „postmoderní stroj“.
- 2.) Nahlédneme nová média skrze metaforu paměti. Média budeme chápat jako extenze lidské paměti, jako mnemotechnické pomůcky a jako modely lidské mysli.
- 3.) Následně zasadíme nová média a kulturní praxi, která je obklopuje (produsage), do kontextu postmodernismu a postmediální kreativní praxe typu postprodukce, remake, remix, reenactment.

Osnova:

- **Úvodní hodina: Seznámení s obsahem kurzu, průběhem výuky a požadavky na ukončení**
- Projekce: W. Vasulka: *Art of Memory*. 1987.

- **ICT a postmodernismus**
  - Postmoderní věda, postmoderní myšlení
  - Postmodernismus a sféra umění
  - Postmoderní stroj, postmoderní člověk

- **Média a paměť**
  - Média jako extenze paměti
  - Média a modely paměti
  - Mediální performance: Inscenované vzpomínání v době všeobecné amnézie

- **Postmoderní doba a její praxe:**
  - remake
  - remix
  - postprodukce
  - apropiace

Na konci kurzu budou posluchači schopni:

1. Vyložit vztah mezi geneologií nových médií a metaforou paměti, představit koncept média jako extenze lidské paměti/mysli a definovat média jako modely různých konceptů fungování lidské paměti/mysli.
2. Pohovořit o vztahu mezi novými médii a postmodernismem z různých hledisek. Postmoderní praxi typu remake, remix, postprodukce, apropiace, znovu provedení (reenactment) budou

schopni nahlédnout prizmatem konceptu „postmediální estetiky“ a v kontextu rozšířené uživatelské praxe (tzv. produsage).

Způsob ukončení:

Písemný znalostní test.

+

Aktualizace: 30. března 2018

Vzhledem k tomu, že výuka předmětu Nástroje interpretace II má v tomto semestru nestandardní formát, kdy velkou část tvoří zvané přednášky (díky grantu na rozvoj TIM, který jsme získali), navrhuji, že kromě znalostního testu (a odevzdaných rešerší) můžete kurz ukončit také "alternativním způsobem". - Až 60 ze 100 bodů znalostního testu můžete získat, když odevzdáte kritický esej věnovaný tématu jedné z přednášek zvaných hostů (T. Staudek, J. Materna, O. Grau, F. Nake) v rozsahu 5 normostran, včetně poznámkového aparátu a seznamu použité literatury.

Literatura:

Heslo: *Michel Foucault*: <http://plato.stanford.edu/entries/foucault/> (rev. 22. 2. 2017).

Heslo: *Performativní obrat*: http://en.wikipedia.org/wiki/Performative_turn (rev. 22. 2. 2017).

Heslo: Řečové akty: *Speech acts*: <http://plato.stanford.edu/entries/speech-acts/> (rev. 22. 2. 2017).

Heslo: *Remake*: <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/tim/article/view/266/pdf> (rev. 22. 2. 2017).

Heslo: Postmodernismus: <http://plato.stanford.edu/entries/postmodernism/> (rev. 22. 2. 2017).

Appignanesi, R. et al. *Postmodernismus pro začátečníky*. Brno: Adno Publishing, 1996.

Assmann, Aleida. *Memory, Individual and Collective*. Robert E. Goodin and Charles Tilly (eds.). The Oxford handbook of contextual political analysis. 2006, chapter 11 (on-line)

https://www.google.cz/books?hl=cs&lr=&id=D7P3X99RWvkC&oi=fnd&pg=PA210&dq=Assmann,+Aleida.+Memory,+Individua+and+Collective.&ots=bx1IGVD_Bg&sig=N_9tQ-y-nSPjmi6mdKwXJJ1uI8&redir_esc=y#v=onepage&q=Assmann%2C%20Aleida.%20Memory%2C%20Individua%20and%20Collective.&f=false

(rev. 22. 2. 2017).

Auslander, Philip. *Performativity of Performance Documentation*. 2006.

<http://lmc.gatech.edu/~auslander/publications/28.3auslander.pdf> (rev. 22. 2. 2017).

Barthes, Roland. *Světlá komora. Poznámka k fotografii*. Praha: Agita/Fra, 2005.

Berger, John: *O pohledu*. Praha: Agita/Fra, 2009. (Kapitola: K funkcím fotografie, s. 64 – 80.)

Bergson, Henri: *Hmota a paměť*. Praha: Oikoymenh, 2003.

Deleuze, Gilles: *Foucault*. Praha: Herrmann & Synové, 1996. Kapitola: Nový archivář, s. 11 – 38.

Bourriaud, Nicolas. *Postprodukce: kultura jako scénář: jak umění nově programuje současný svět*. Praha: Tranzit, 2004.

Bruns, Axel. *Produsage*. (pracovní definice, klíčové principy, předpoklady). 2007.

<http://produsage.org/about> (rev. 22. 2. 2017).

Cartwright, Lisa – Sturken, Marita: *Studia vizuální kultury*. Praha: Portál 2009.

Filipová, Marta – Rampley, Matthew (eds.): *Možnosti vizuální studií. Obrazy – texty – interpretace*. Masarykova univerzita a Společnost pro odbornou literaturu 2007.

Fiedler, Leslie. *The New Mutants*. 1965. (on-line): <http://books.google.cz/books?id=3EvVVC8-8LIC&pg=PA241&lpg=PA241&dq=Fiedler,+Leslie.+The+New+Mutants&source=bl&ots=Ry83RNRfHU&sig=YeGnkKTZBre81BVeflrpHWtdFPg&hl=cs&sa=X&ei=NCwLU5bbGsrYtQablIDoDA&ved=OCC4Q6AEwAA#v=onepage&q=Fiedler%2C%20Leslie.%20The%20New%20Mutants&f=false> (22. 2. 2017).

Flusser, Vilém. *On Memory (Electronic or Otherwise)*. Leonardo Vol. 23, No. 4, 1990, p. 397 – 399.

Link:http://monoskop.org/images/4/4b/Flusser_Vilem_1990_On_Memory_Electronic_or_Otherwise.pdf (rev. 22. 2. 2017).

Foster, Hal: *The Archive without Museum*. *October*, Vol. 77 (Summer, 1996), pp. 97 – 119.

Foucault, Michel: *Archeologie vědění*. Hermann & Synové, 2002.

Frieling, Rudolf: *The Archive, the Media, the Map and the Text*. (on-line)
http://www.mediaartnet.org/themes/mapping_and_text/archive_map/scroll/ (rev. 22. 2. 2017).

Horáková, Jana: *On Media of Memory and Remembering*. MAP - Media | Archive | Performance, Leipzig - Berlin: Hochschule für Musik und Theater „Felix Mendelssohn Bartholdy“, Leipzig, 2013, roč. 4, 1 (2013), s. 1 - 9. ISSN 2191-0901. Dostupné on-line:
<http://www.perfomap.de/map4/aufzeichnen%20und%20aufheben/jh-on-media-of-memory-and-remembering> (rev. 22. 2. 2017).

Horáková, Jana: *The Universal Turing Machine on the Dissecting Table*. *Teorie vědy: věda, technika, společnost*, Praha: AV ČR, Filosofický ústav, 2013, Vol 35, No 2 (2013), s. 251- 270. ISSN 0026-2005. Dostupné on-line: <http://teorievedy.flu.cas.cz/index.php/tv/article/view/200>

Huhtamo, Erkki: *From Kaleidoscomaniac to Cybernerd: Notes toward an Archaeology of the Media*. *Leonardo*, Vol. 30, No. 3 (1997), pp. 221-224, The MIT Press.

Landow, Georg P. *Hypertext a kritická teorie*. Z on-line knihy: *Hypertext*, 1992:
<http://proteus.fau.edu/practicum/texts/landow1.pdf>

Georgie, P. Landow: *Hypertext a kritická teorie*, in *Biograph*, 6, 1998, s. 10 - 21.

Liotard, Jean-Francois. *O postmodernismu: postmoderno vysvětlované dětem: postmoderní situace*. Praha: Filosofia, 1993.

Manovich, Lev: *Remixing and Modularity*. 2005: http://manovich.net/content/04-projects/044-remixability-and-modularity/43_article_2005.pdf (rev. 22. 2. 2017).

Manovich, Lev. *Post-media Aesthetics*. 2001. on-line:
<http://www.alice.id.tue.nl/references/manovich-2005.pdf>
(rev. 22. 2. 2017).

Matussek, Peter. *The Renaissance of the Theater of Memory*. 2001. On-line:
http://www.peter-matussek.de/Pub/A_38.html (rev. 22. 2. 2017).

Viola, Bill. *Will There Be Condominiums in Data Space?*. 1995. Noah Wardrip-Fruin – Nick Montford (eds.) *The New Media Reader*. Cambridge-London: MIT Press, 2003, s. 464 – 470. (kniha je uložena ve VR knihovně oboru). Dostupné také on-line:
http://books.google.cz/books?id=DQYXoRx9CcEC&pg=PT11&lpg=PT11&dq=Bill+Viola+%5B1983%5D:+Will+There+be+Condominiums+in+Data+Space?&source=bl&ots=OKBwdpuuXr&sig=4PhatV_pPeuirOtwCO5bPG7Sz2s&hl=cs&sa=X&ei=sD8jUYiEONPE4gT81oGYAQ&ved=OCEYQ6AEwAw (rev. 17. 2. 2017).

Warren, Sack: *Memory*. Matthew Fuller (ed.). *Software Studies / a Lexicon*. Cambridge – London: MIT Press, 2008. (VR knihovna ÚHV).

Weibel, Peter: *Synthetic Times*. Fan Di'an - Zhang Ga (eds.). *Synthetic Times*. 2008. (studijní materiál předmětu).

Welsch, Wolfgang. *Postmoderna: pluralita jako etická a politická hodnota*. Praha: KLP, 1993.

YATES, Frances Amelia. *The Art of Memory*. Repr. London: Pimlico, 2001.